

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Elanikkonna hoiakud Rail Baltica suhtes

Küsitlus 15-74a. elanikkonna seas
1.-7. detsember 2022

Sissejuhatus

• Eesmärk

- Uuringu eesmärgiks oli selgitada elanike hoiakud Rail Baltica projekti suhtes.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15-74a. Kokku vastas küsitlusele 1003 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma, hariduse ja rahvuse suhtes.

• Läbiviimine

- Küsitlus viidi läbi veebiuuringuna 1.-7. detsembrini 2022.

• Tellija

- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Rail Baltic Estonia OÜ.

• Veapiirid

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 3,1% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Kokkuvõte uuringust

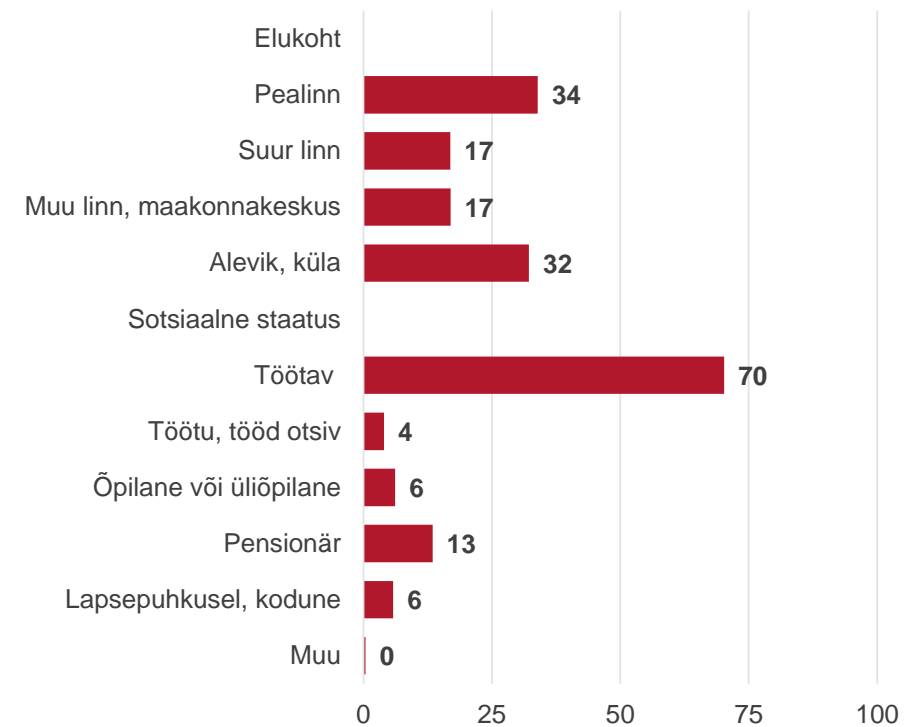
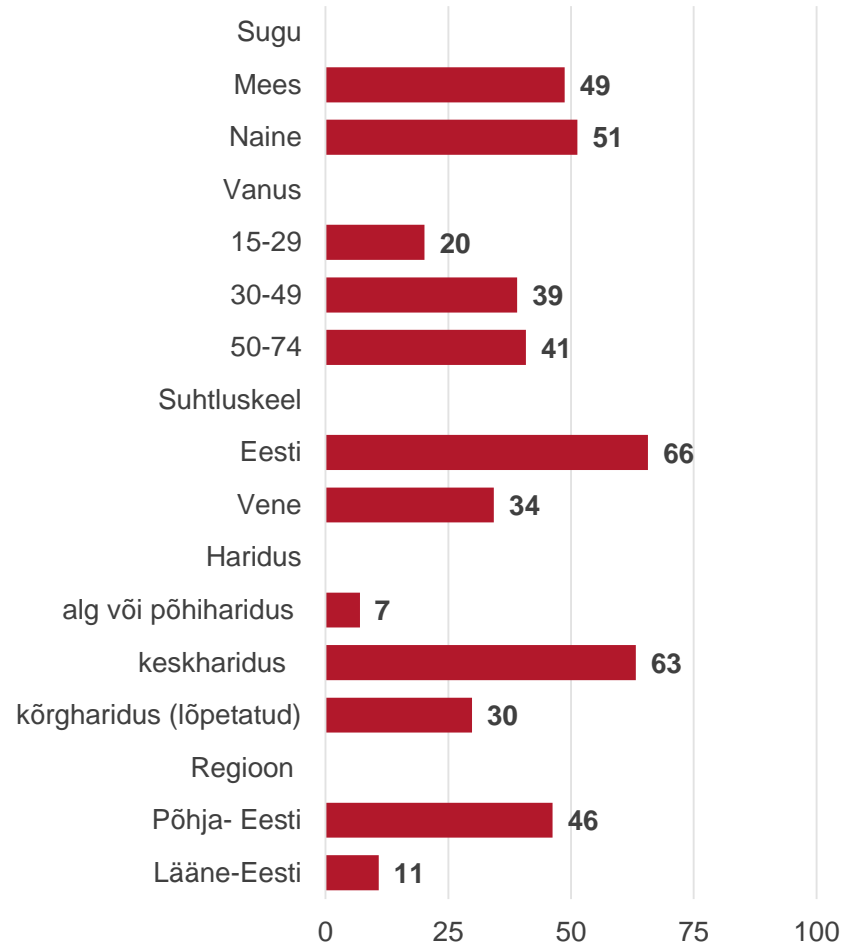
- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele möödunud poole aasta jooksul muutunud ei ole - seda toetab 67%.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 40% Eesti elanikest, kuid 38% selles kindel ei ole ja 20% ei oska vastata. Jätkuvalt 3% elanikest ei ole projektist midagi kuulnud. Võrreldes kevadise uuringuga tulemus muutunud ei ole. Projekti realiseerumist usuvad keskmisest sagedamini mehed, nooremad vanuserühmad ja vene keelt kasutavad vastajad.
- Rail Baltica projektist teadlikest elanikest 68% peab selle mõju Eestile positiivseks, sh 20% väga positiivseks. Negatiivseks hindab projekti mõju 12%.
- Rail Baltica peamise kasuna nähakse inimeste säästmist (82%), kiiremat ja turvalisemat kaubavedu ning inimestele head liikumisvõimalust Euroopasse.
- Hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on jäänud samale tasemele, seda peab kasulikuks 83% vastanutest. Kohalike peatusi trassil ei pea üldse vajalikuks jätkuvalt 3% elanikest.
- Jätkuvalt valitseb elanike seas segadus kohalike peatuste arvu osas. Kohalike peatuste arvuks pakutakse kõige sagedamini 1-3. Ka võrreldes eelmise uuringuga teadlikkus paranenud ei ole.
- Konkreetsetest peatustest nimetati jätkuvalt kõige sagedamini Raplat (46%), seejärel Sakut (27%) ja Kohilat (20%). Lisaks reaalsele peatustele nimetati ka seekord kontrolliks lisatud valevariante (Viljandi ja Ikla). Positiivsena paistab silma, et Lääne-Eesti vastajad teavad kohalike peatusi muude vastajatega võrreldes oluliselt paremini.

Kokkuvõte uuringust

- Rail Baltica teema jälgimise sagedus muutunud ei ole – 14% jälgib seda meedias pidevalt ja 43% harva. 43% sihtrühmast ei jälgi teemat üldse. Kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini hoopis vanim vanuserühm.
- Kui kevadel oli Rail Baltica projekti üldine toetus elanikkonna seas 69%, siis nüüd on see taas veidi langenud (65%). 21% elanikest projekti ei toeta, sh 8% on sellele kindlasti vastu. Toetus on keskmisest suurem jätkuvalt nooremate inimeste ja vene elanikkonna seas, lisaks kõrgharidusega inimeste seas. Tallinlastest toetab projekti 74%.

Vastanute profiil

N=1003

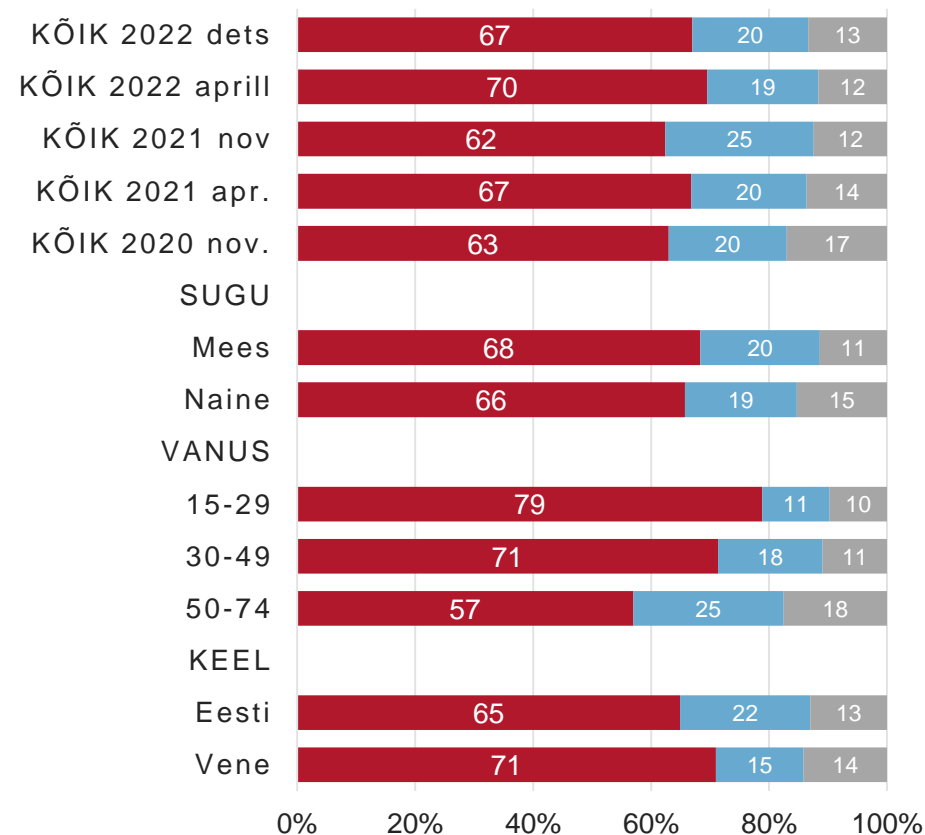

Kiirem raudteeühendus, n=1003

Kas Eestil peaks olema kiirem ja kaasaegsem raudteeühendus Euroopaga?

- Toetus kiiremale ja kaasaegsemale raudteeühendusele möödunud poole aasta jooksul muutunud ei ole - seda toetab 67% ning ei poolda 20% elanikkonnast.
- Toetus on jätkuvalt suurem nooremate vanuserühmade ja vene keelt rääkivate elanike seas.
- Rail Baltic projekti realiseerumisse usub 40% Eesti elanikest, kuid 38% selles kindel ei ole ja 20% ei oska vastata. Jätkuvalt 3% elanikest ei ole projektist midagi kuulnud (slaid 7).
- Võrreldes kevadise uuringuga tulemus muutunud ei ole.
- Projekti realiseerumist usuvad keskmisest sagedamini mehed, nooremad vanuserühmad ja vene keelt kasutavad vastajad. Silma paistab, et venekeelse elanikkonna seas on eestlastega võrreldes jätkuvalt märksa enam neid, kes pole projektist midagi kuulnud (slaid 7).

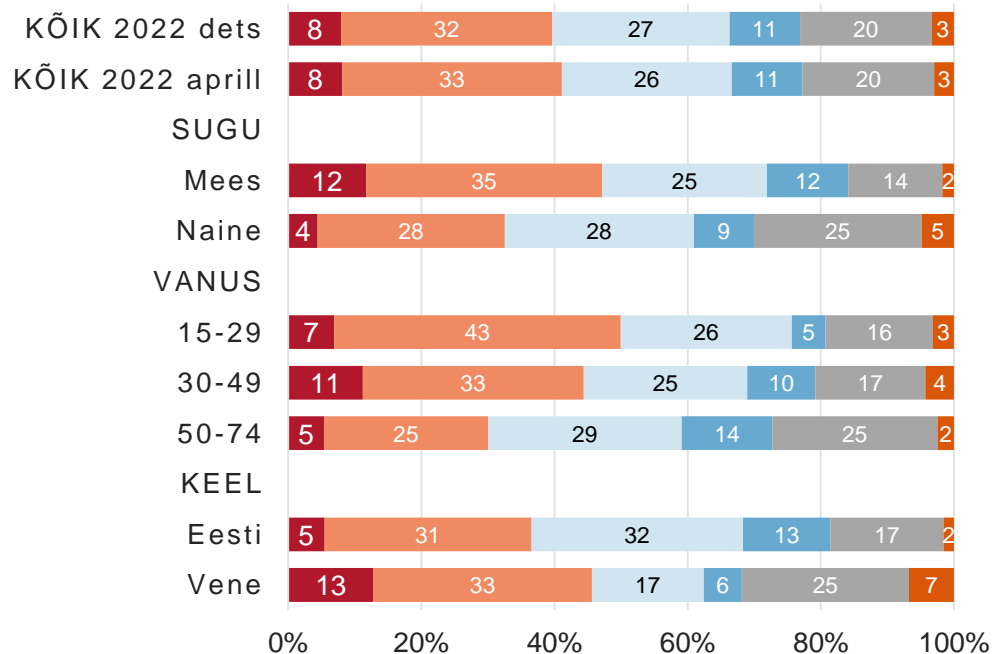
■ jah, peaks
■ ei ole vaja, piisab muudest transpordiliikidest
■ Ei oska öelda

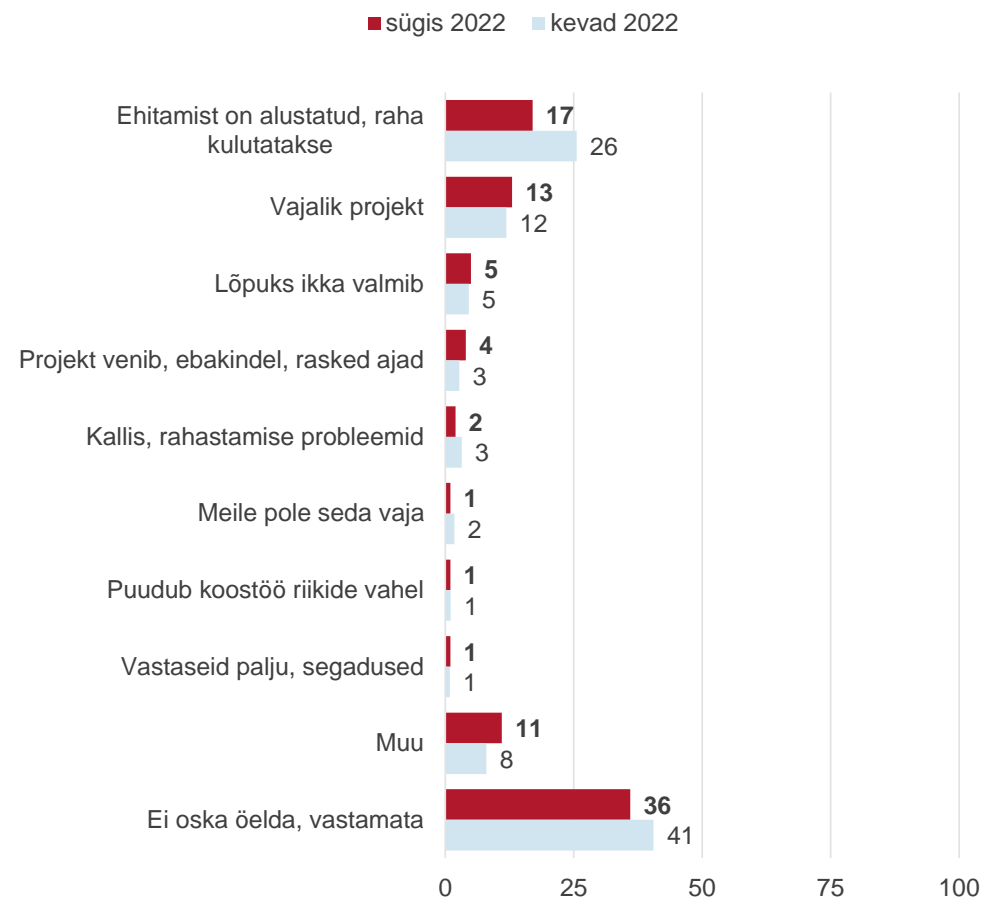
Usk projekti realiseerumisse, n=1003

Kuidas Teile tundub, kui kindel on Rail Baltica projekti realiseerimine? Miks te nii arvate?

- See on täiesti kindel
- See on pigem kindel
- See on pigem ebakindel
- See on väga ebakindel
- Ei oska öelda
- Pole sellisest projektist midagi kuulnud

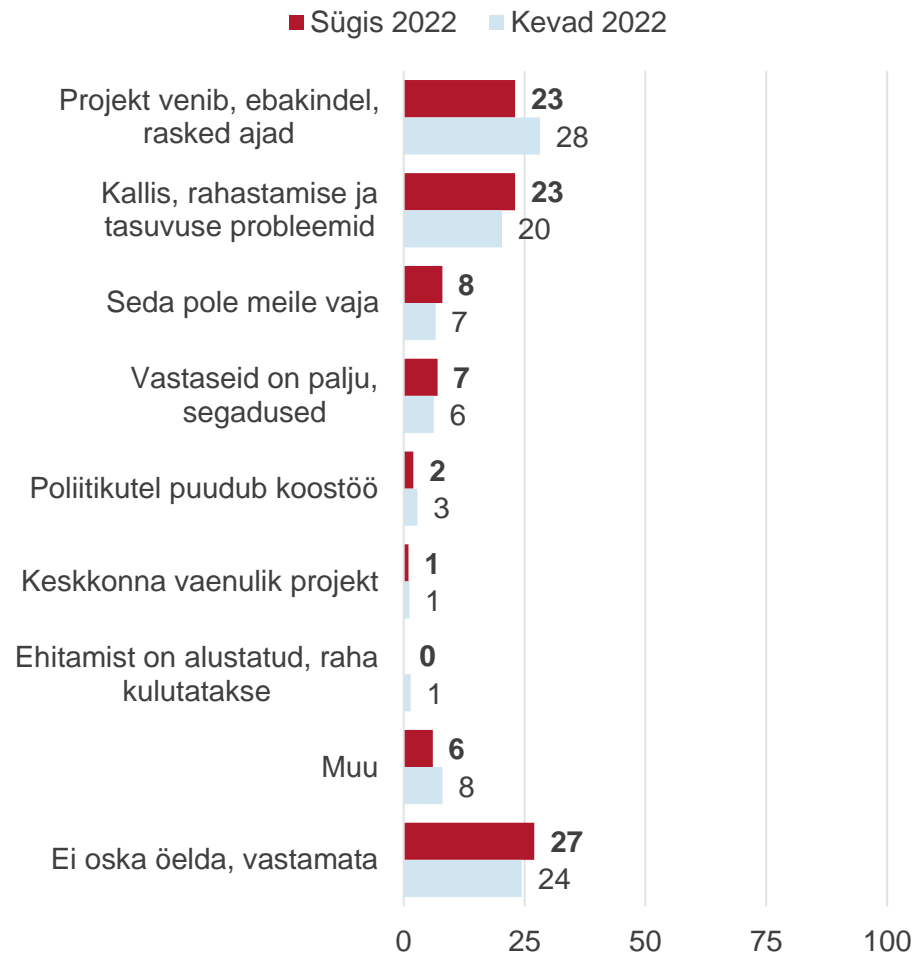
n=398, kui arvab, et realiseerumine on täiesti kindel või pigem kindel, %

Usk projekti realiseerumisse

Miks te nii arvate?

n=374, kui arvab, et realiseerumine on pigem ebakindel või täiesti ebakindel, %

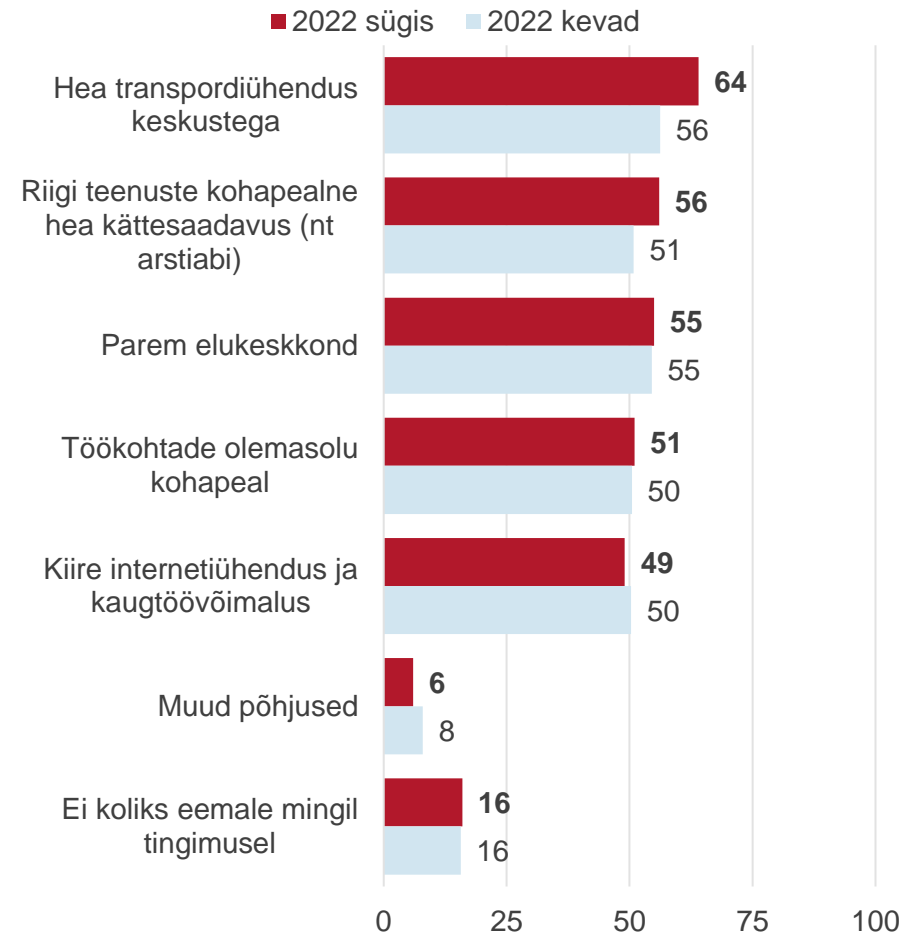

- Vaatleme eraldi kahe rühma kommentaare, miks nad usuvad või ei usu projekti realiseerumist.
- Projekti realiseerumises kindlad või pigem kindlad inimesed töid põhjenduseks peamiselt seda, et ehitamisega on alustatud 17%, projekt on vajalik (13%) ning usutakse, et vaatamata venimisele see lõpuks siiski valmib(5%) (slaid 7).
- Projekti realiseerumisse mitte-uskujad töid põhjenduseks jätkuvalt projekti venimist (23%), selle suurt maksumust ja tasuvuse probleeme 23% (kõrvalolev joonis). Osaliselt tekitab kahtlusi Rail Baltica valmimise osas ka see, et riigil on praegu rasked ajad (tegeleda tuleb teiste probleemidega).

Linnast eemale kolimine, n=491 suurte linnade elanikud

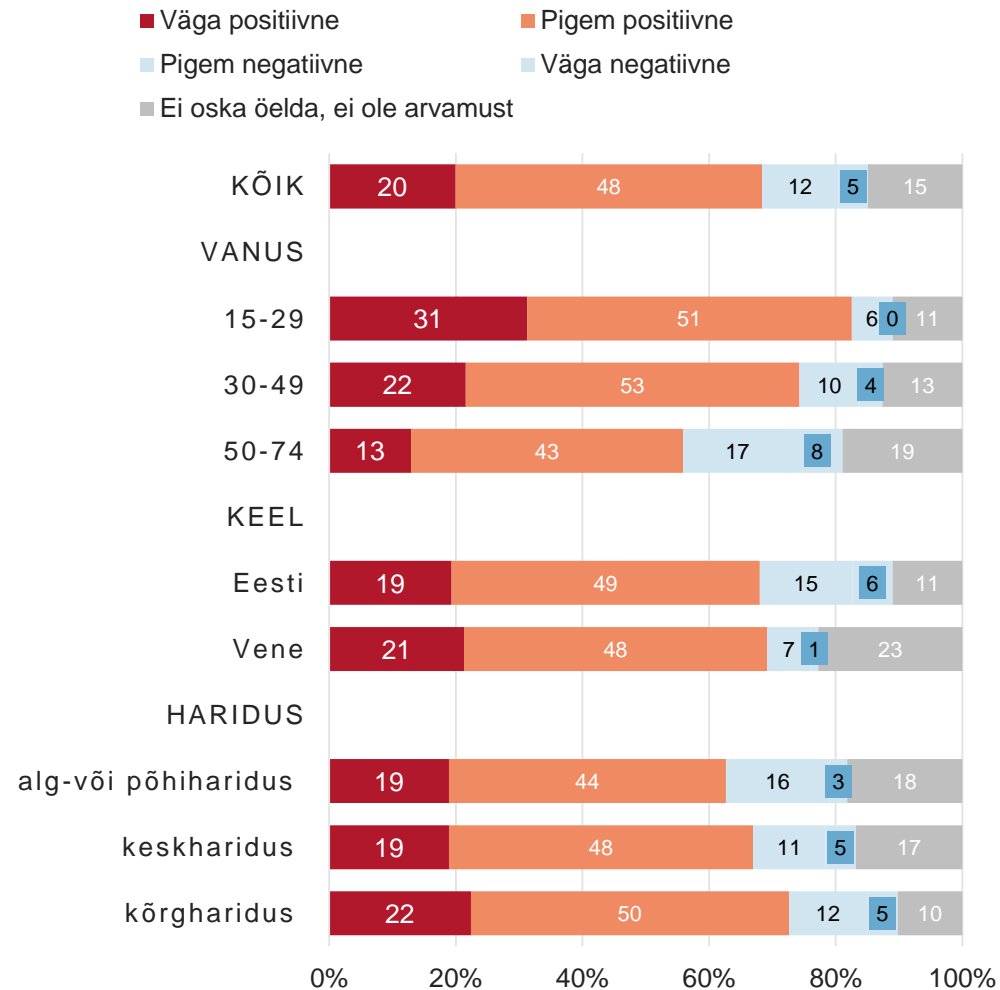
Millistel tingimustel Te kaaluksite suurest linnast eemale (väikelinna või maale) kolimist?

- Suurest linnast ära kolimisel on vastajatele kõige olulisem hea transpordiühendus keskusega ja parem elukeskkond.
- Järgnevad riigi teenused, töökohad ja kiire internetiühendus.
- Seega võib öelda, et paremad transpordiühendused soodustavad mõnevõrra elanike soovi maale kolida, kuid see pole ainus oluline tegur.

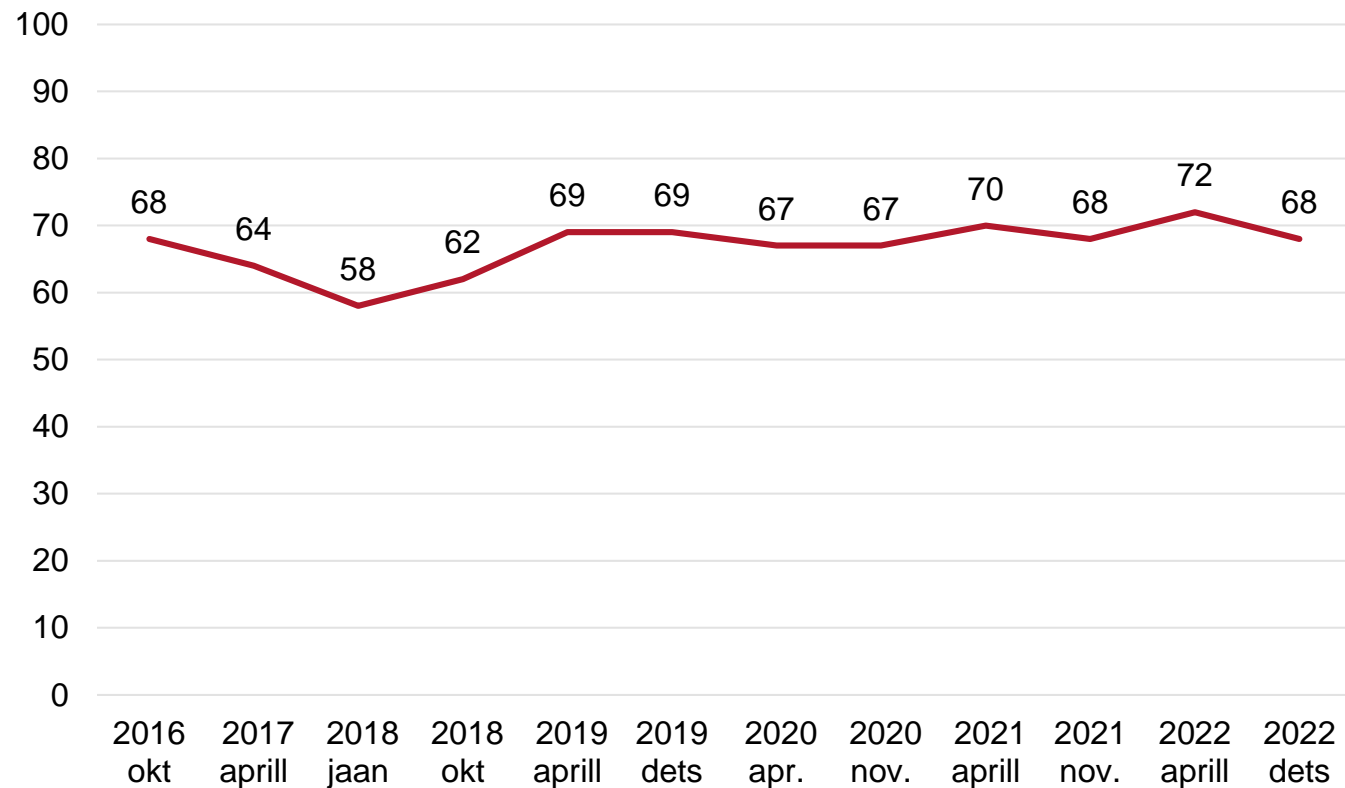
Mõju Eestile üldiselt, n=969

- Edasised tulemused puudutavad vaid neid vastajaid, kes on Rail Baltica projektist teadlikud (969 vastajat).
- Rail Baltica projektist teadlikest elanikest 68% peab selle mõju Eestile positiivseks, sh 20% väga positiivseks. Negatiivseks hindab seda 12%, sh 5% väga negatiivseks.
- Keskmisest sagedamini näevad projektis positiivset kaks nooremat vanuserühma, ning lisaks ka kõrgharidusega inimesed. Piirkondadest on positiivsem meelestatus Kirde-Eestis, kuid keskmisest mõnevõrra negatiivsem on hinnang jätkuvalt Kesk-Eestis.
- Võrreldes eelmise uuringuga on positiivne suhtumine veidi vähenenud - viimati hindas positiivsest 72%, nüüd aga 68%. (slaid 11). Viimase paari aasta uuringute tulemustes ongi vastav näitaja kõikunud vahemikus 67-70%.

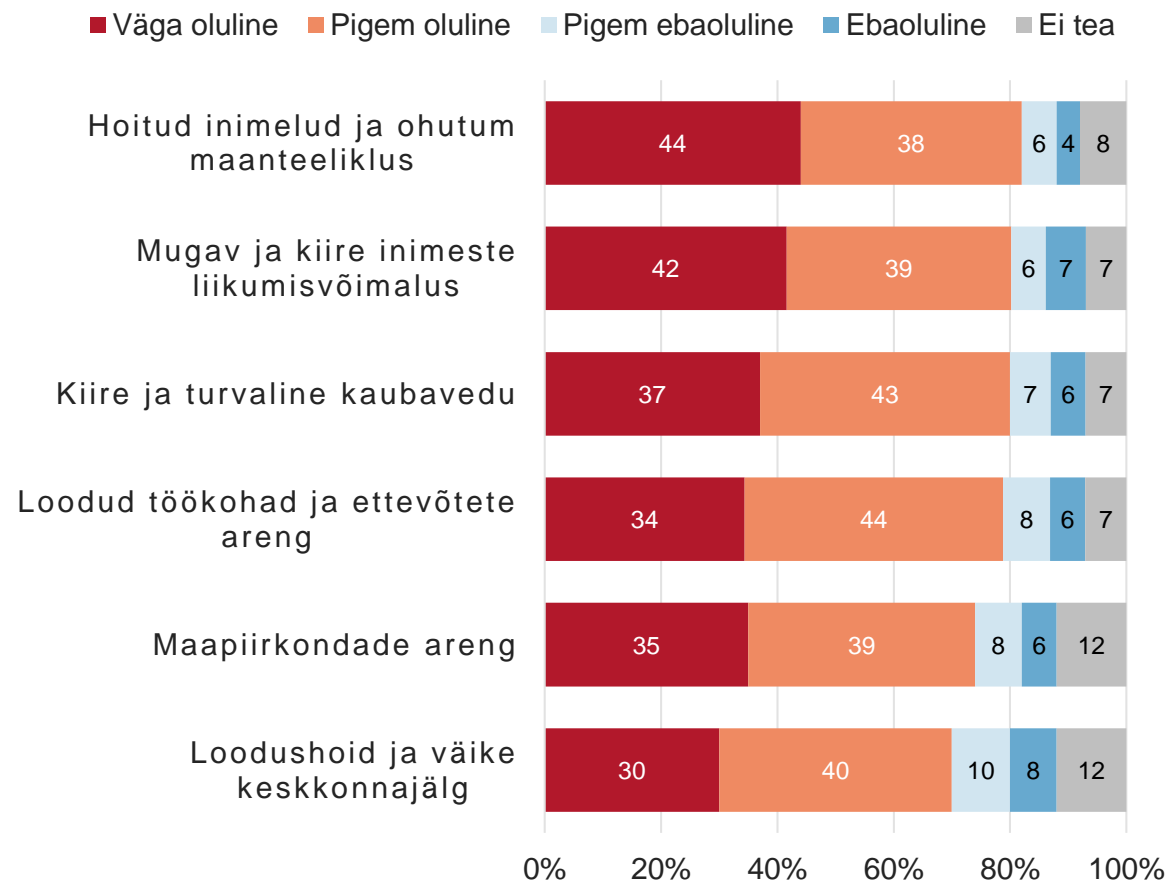
Mõju Eestile üldiselt, n=969

Vastus: positiivne+väga positiivne (%)

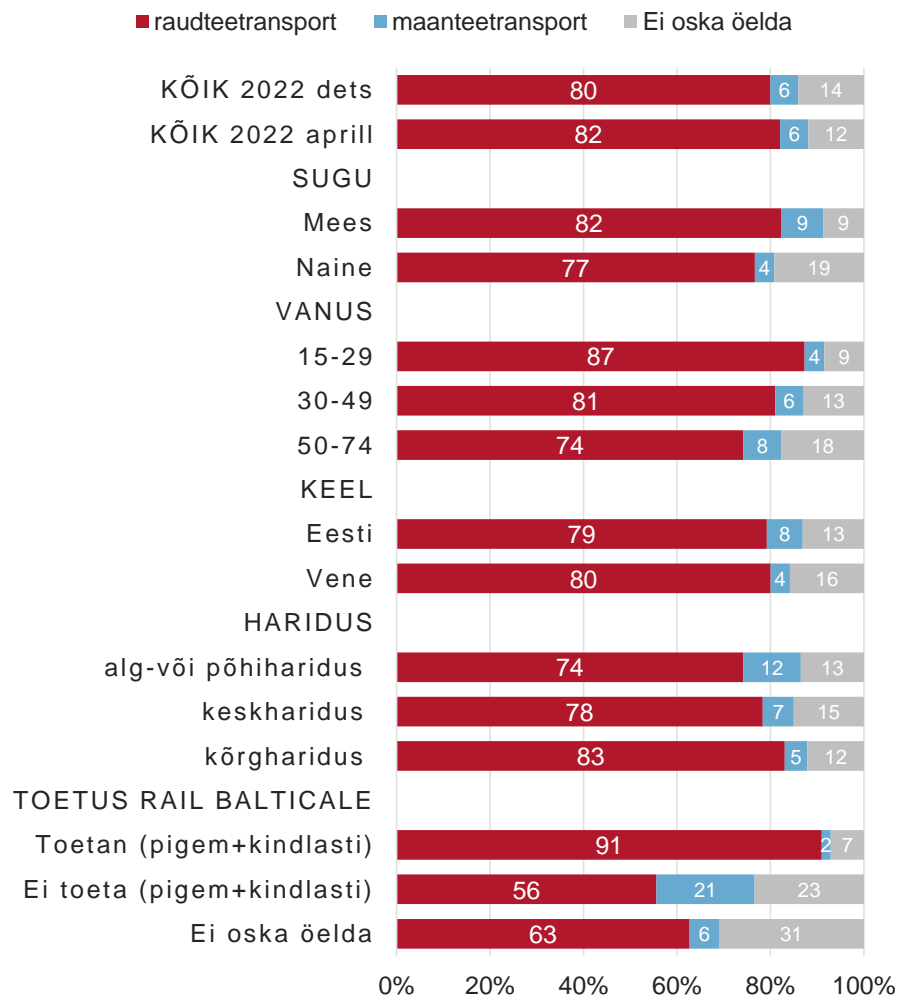
Oluline kasu seoses Rail Balticaga n=969

- Rail Baltica peamise kasuna nähakse inimeste säästmist (82%), kiiremat ja turvalisemat kaubavedu ning inimestele head liikumisvõimalust Euroopasse.
- Ligikaudu 10-14% on inimesi, kes peavad toodud tegureid enda jaoks ebaoluliseks.
- Noorim vanuserühm hindab teistega võrreldes olulisemaks loodushoiu ja kiire reisimise teemat.
- Kesk- ja Lõuna-Eesti elanikud suhtuvad projekti kasudesse jätkuvalt keskmisest leigemalt.
- Elanike hinnang raudteetranspordi keskkonnasäästlikkusele (võrrelduna maanteetranspordiga) muutunud ei ole – 80% varasema 82% asemel (slaid 13). Samuti on samaks jäänud hinnang raudteetranspordile, kui inimeste säästjale – 79% (varem 80%).
- Toodud teemade osas on positiivsemalt meelestatud jätkuvalt noored, kõrgharidusega vastajad ning lisaks need, kes toetavad Rail Baltica projekti tervikuna.

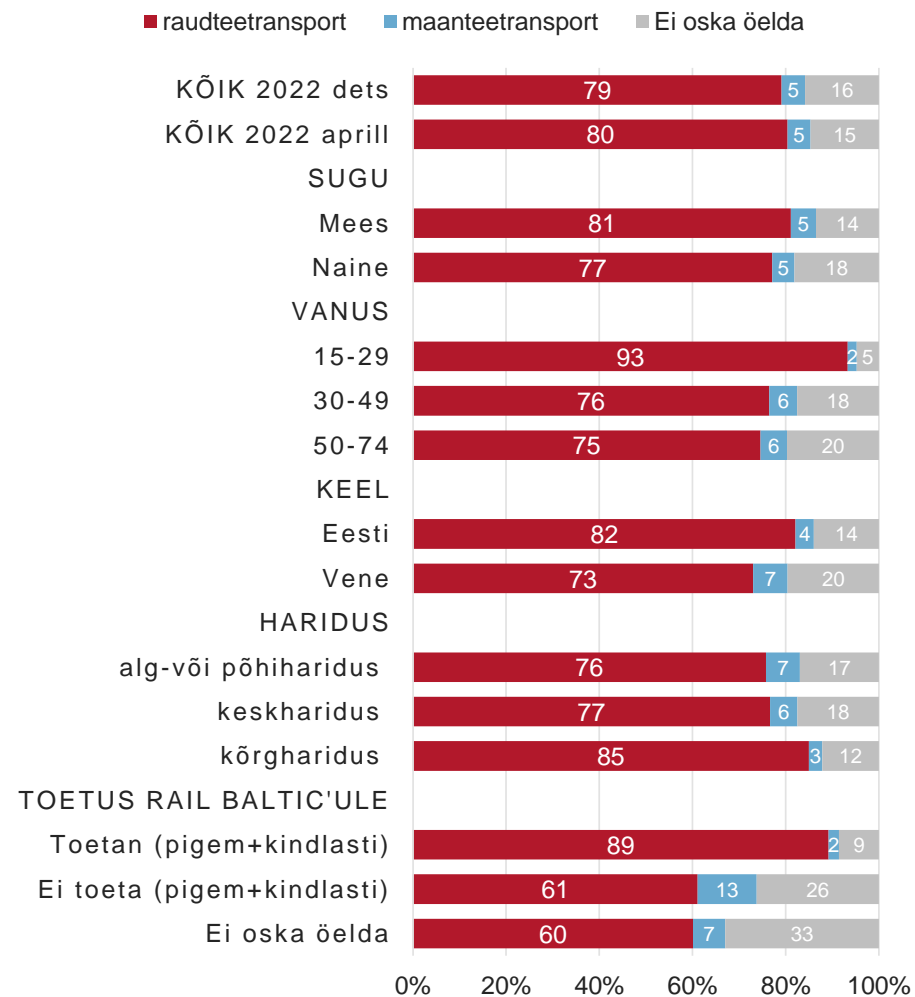

Keskkond ja inimeste säästmine, n= 969

Kumb on „rohelisem“ ehk keskkonnasäästlikum, kas raudteetransport või maanteetranspord?

Kumb transpordiliik säästab rohkem inimesid, kas raudteetransport või maanteetransport?

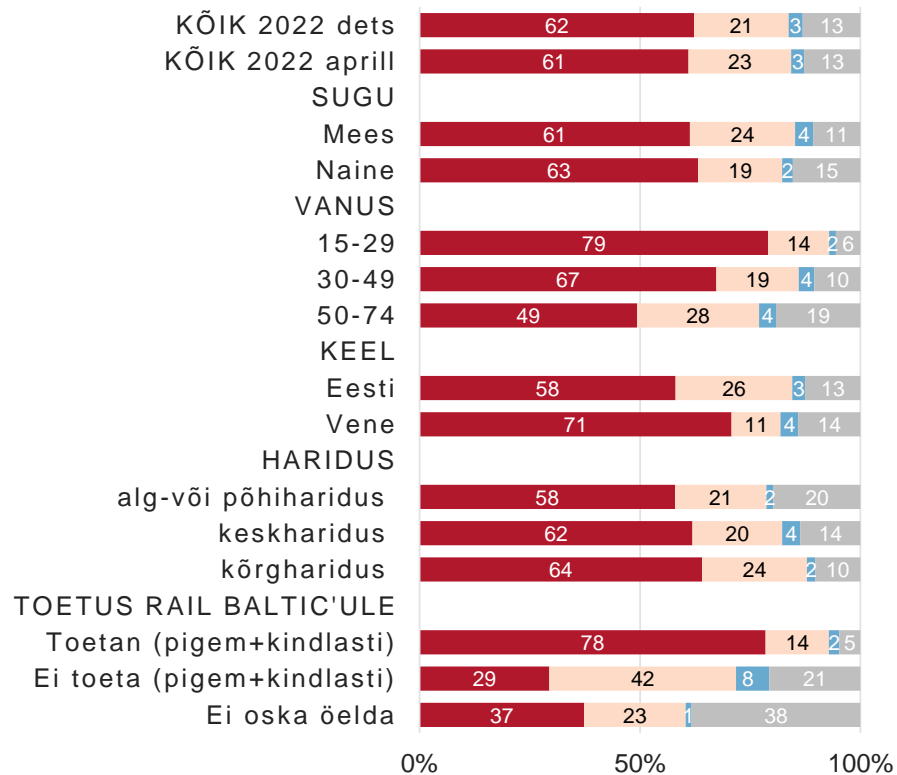
Teadmised peatuste kohta

- Hinnang regionaalse rongiliikluse kasulikkuse suhtes on jäänud samale tasemele. Seda peab kasulikuks – 83% (slaid 15). Kohalikke peatusi ei pea üldse vajalikuks jätkuvalt 3% elanikest.
- Riigisiseseid liine Rail Baltica trassil pooldavad teistest sagedamini taas nooremad inimesed, venekeelsed ja kõrgharidusega vastajad. Positiivset vastust näeme siin ka osade vastajate puhul, kes Rail Baltica projekti tervikuna ei toeta või on neutraalsed.
- Jätkuvalt valitseb elanike seas segadus kohalike peatuste osas. Kohalike peatuste arvuks pakutakse kõige sagedamini 1-3 (53%), või pakutakse väga erinevaid arve. Üldiselt on näha, et teadlikkus kohalike peatuste arvu osas on elanikkonna seas madal, ka võrreldes eelmise uuringuga teadlikkus paranenud ei ole.
- Konkreetsetest peatustest nimetati taaskord kõige sagedamini Raplat (46%), seejärel Sakut 27% ja Kohilat 20% (slaid 16). Seekord pakuti vastajatele peatuste nimed ette, siiski nimetati sageli ka kontrollküsimusena nimekirja lisatud valevariante: Ikla ja Viljandi, mis annab tunnistust vastajate ebakindlusest. Lisaks pakuti mitmel korral ka Pärnut, mis pole kohalik peatus. Taoline tulemus ei ole siiski väga üllatav – piirkondades, kust trass otseselt läbi ei lähe, ei ole huvi peatuste suhtes hetkel kuigi suur ning ka projekti valmimiseni on veel palju aega.
- Kesk-Eestis teatakse keskmisest oluliselt sagedamini nimetada Raplat (59%), Sakut ja Kohilat ning Lääne-Eesti piirkonnas on seekord kohalike peatuste teadmine oluliselt paranenud (teavad paremini pea kõiki peatusi). Lõuna–Eestis ja Ida-Virumaal teatakse kohalikke peatusi keskmisest vähem.

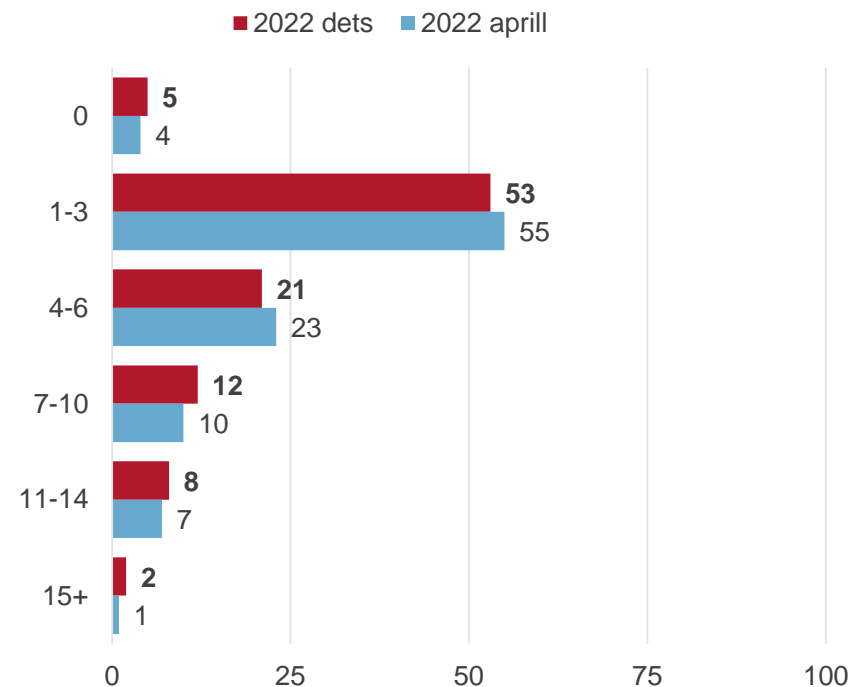
Kohalikud peatused, n= 969

Rail Baltica trassile planeeritakse ka regionaalset rongiliiklust ehk riigisiseseid liine kohalike peatustega. Milline on selles suhtes Teie seisukoht?

- Kohalik liiklus tõstab Rail Baltica regionaalset väärtust ja kasutaksin seda ka ise
- Kohalik liiklus on regionaalpoliitiliselt kasulik, aga ise ma seda ei kasutaks
- Kohalikud peatused ei ole vajalikud
- Ei oska öelda, ei ole seisukohta

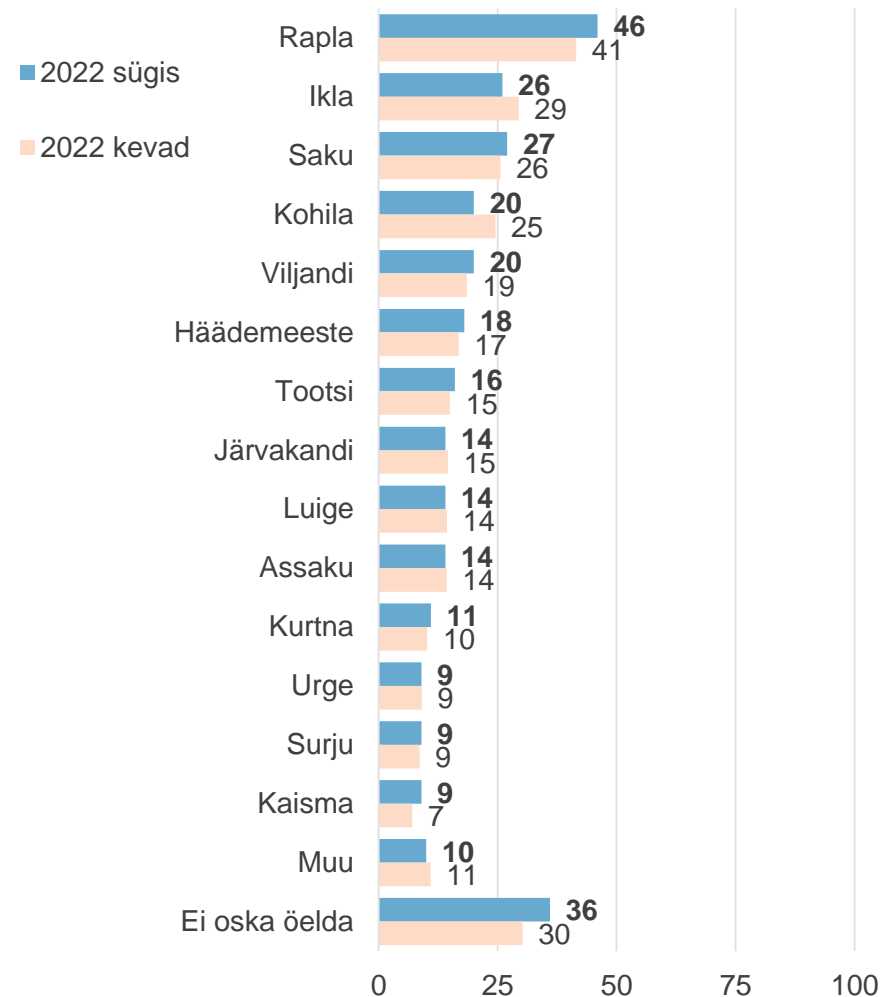

Mitu kohalikku peatust on planeeritud Rail Baltica trassile Eestis? N= 243 kes teab peatuste arvu

Planeeritavad kohalikud peatused, n=243 kes teab peatuste arvu

Palun märkige allolevas loetelus need peatused, mis Teie teada saavad olema Rail Baltica kohalikud peatused (st. seal hakkavad käima ja peatuma eraldi rongid. Kiirrong seal ei peatu).

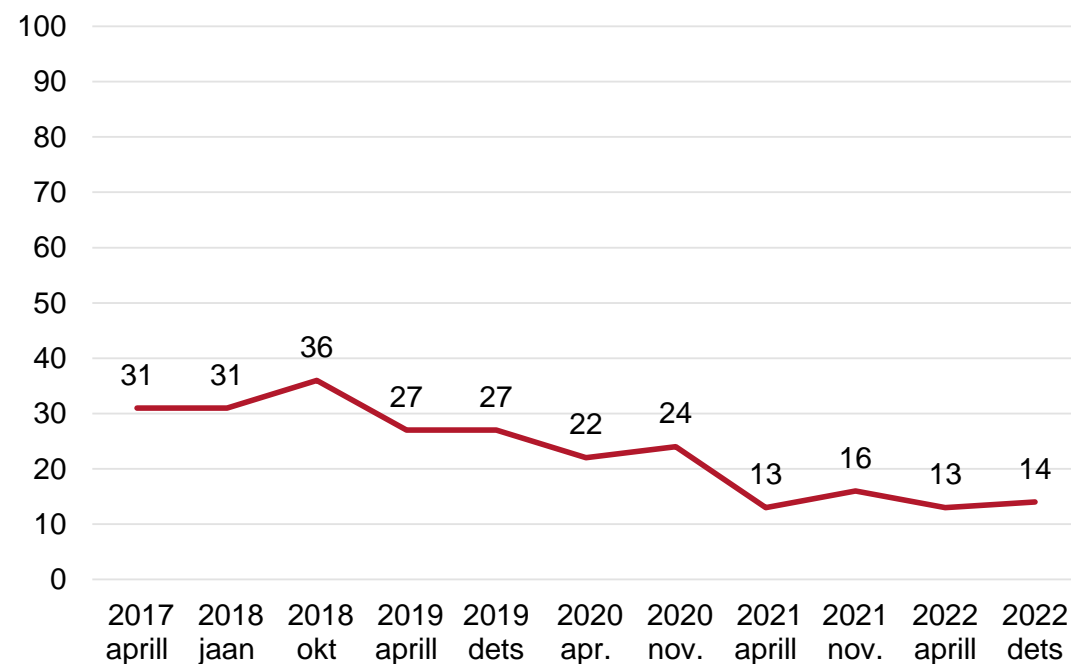
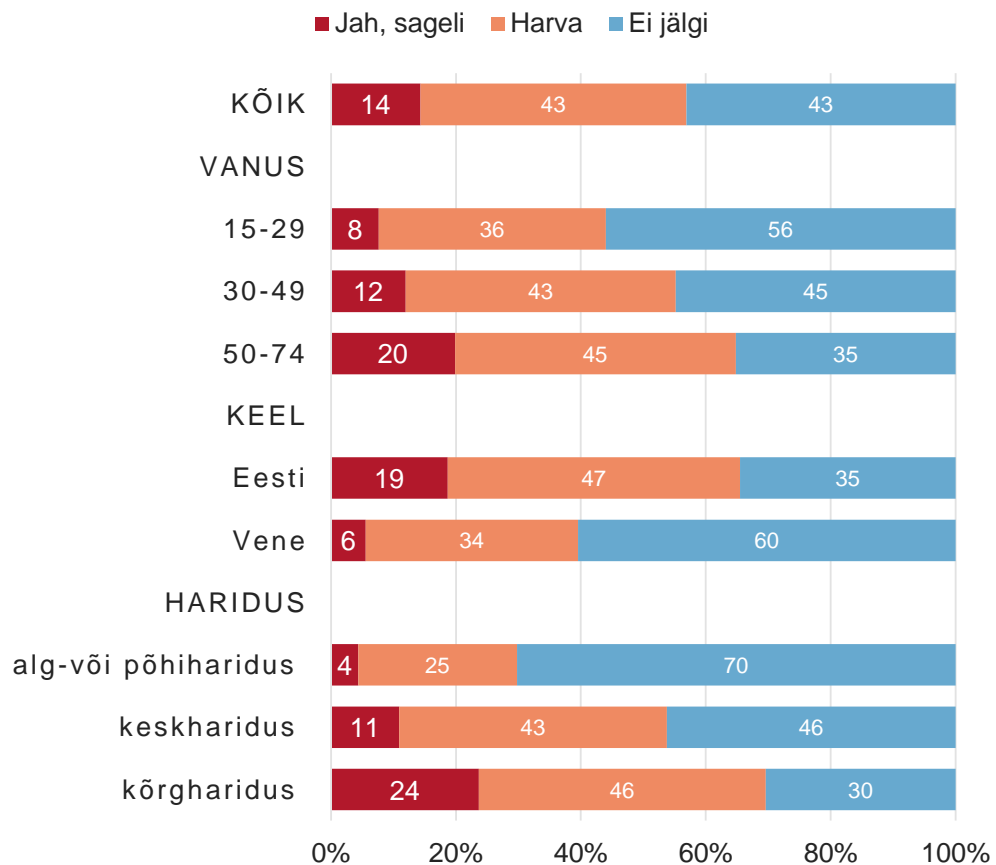
Rail Baltica projekti teema jälgimine meedias

- Rail Baltica teema jälgimine meedias muutunud ei ole – 14% jälgib seda pidevalt ja 43% harva. 43% sihtrühmast ei jälgi teemat üldse. Eelmise uuringu ajal jälgis teemat sageli 13% (slaid 18).
- Kuigi suurem huvi ja toetus projektile on noorimas vanuserühmas, siis teemat jälgib meedias sagedamini hoopis vanim rühm – 20% jälgib sageli. Ka kõrgharidusega vastajad jälgivad teemat märksa sagedamini, kui madalama haridusega inimesed.
- Kõige kõrgem oli teema jälgimise näitaja aastal 2018 oktoobris, mil see oli 36%.
- Sotsiaalmeedias jälgib Rail Balticu teemat tihti väike osa elanikest – 7% ning 29% jälgib seda harva. Noortest sagedamini jälgivad teemat ka sotsiaalmeedias pigem vanemad inimesed. Tulemus on võrreldes eelmise uuringuga jäänud samaks (slaid 21).

Rail Baltica teema jälgimine meedias, n= 969

N=974 kõik vastajad

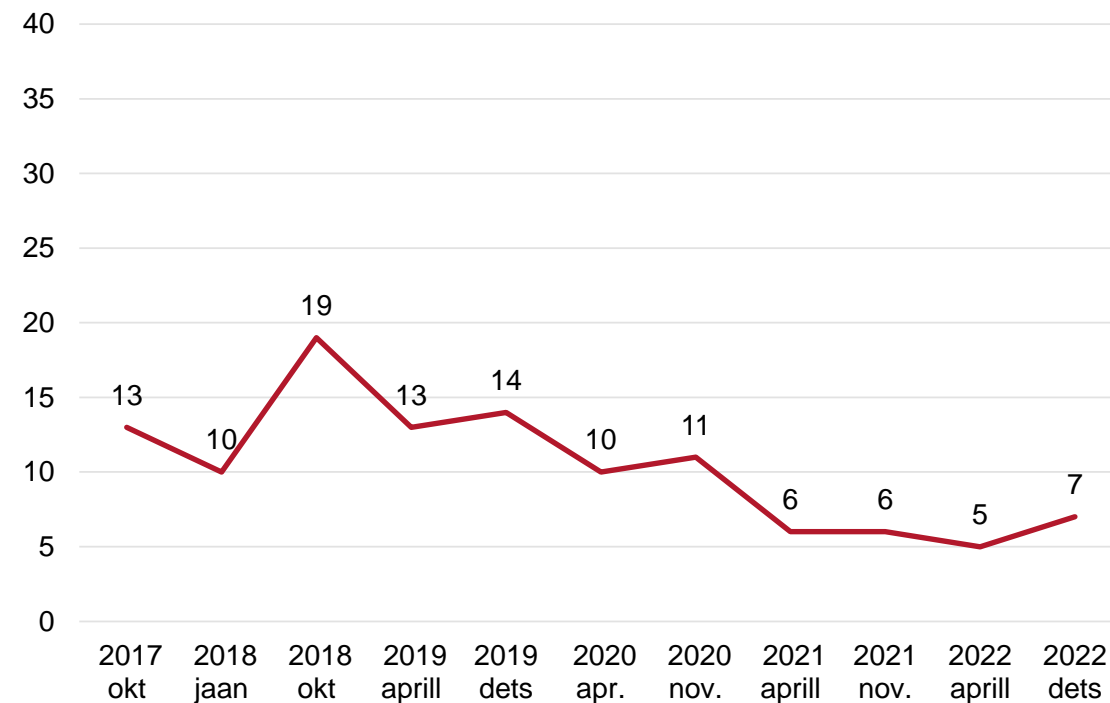
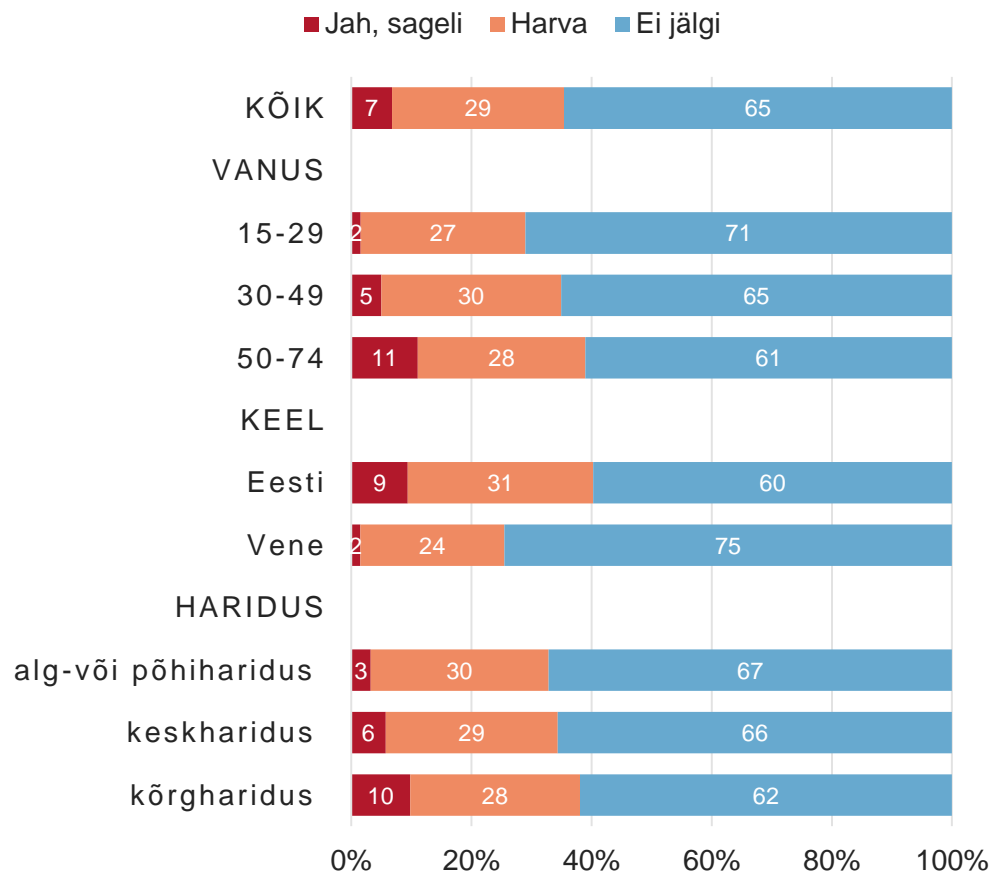
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Rail Baltica teema jälgimine Sotsiaalmeedias, n= 969

N=974 kõik vastajad

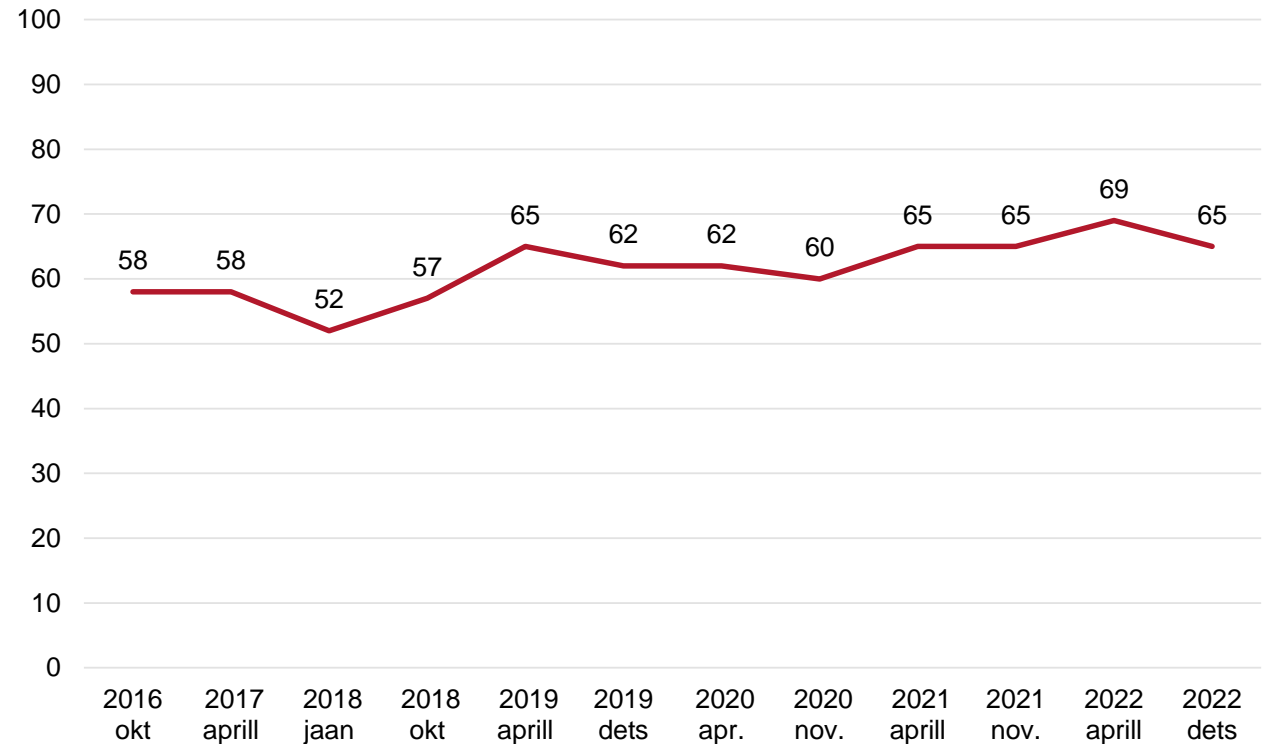
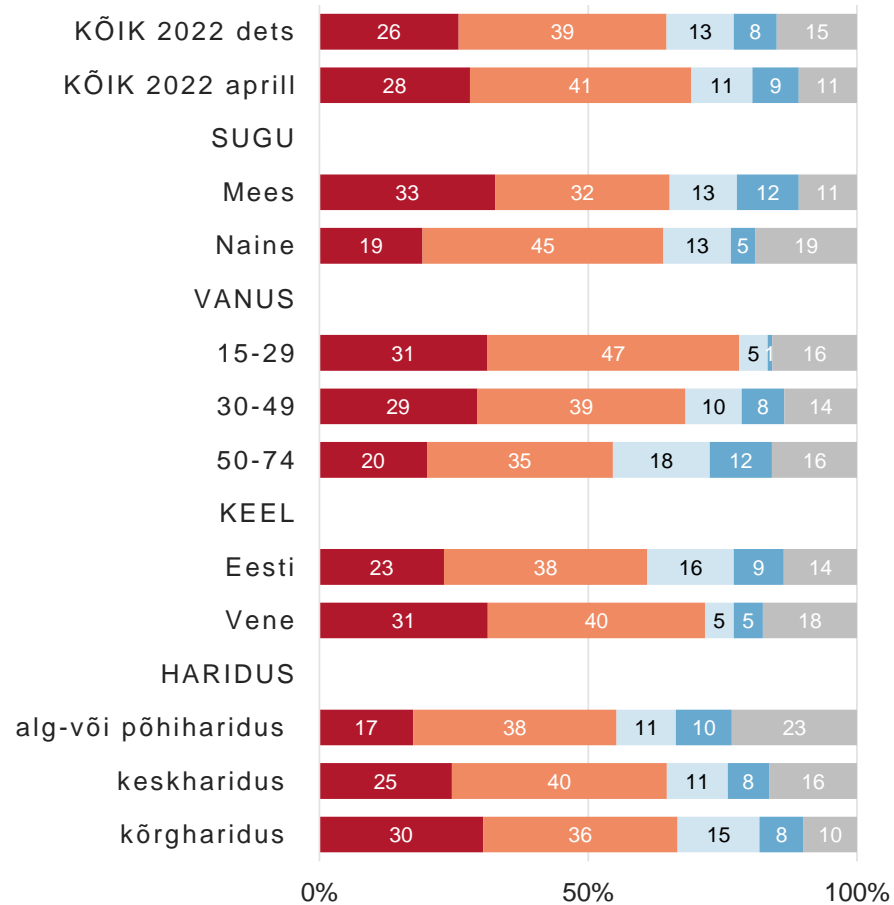
Ajaline võrdlus, kui jälgib sageli

Toetus Rail Baltica projektile, n= 969

Kas Te ise toetate Rail Baltica projekti?

- Jah, kindlasti toetan
- Pigem toetan
- Pigem ei toeta
- Ei toeta kindlasti
- Ei oska öelda, pole seisukohta

Toetus Rail Baltica projektile

- Kui kevadel oli Rail Baltica projekti toetus elanikkonnas 69%, siis nüüd on see taas veidi langenud (65%)(slaid 24). 21% elanikest projekti ei toeta, sh 8% on sellele kindlasti vastu.
- Toetus on keskmisest suurem jätkuvalt nooremate inimeste ja vene elanikkonna seas, lisaks kõrgharidusega inimeste seas. Tallinlastest toetab projekti 74%, kuid Lõuna-Eesti inimestest 55%.
- Mittetoetajatelt küsiti: Milliste tingimuste täitmise või kahtluse hajutamise korral Te projekti toetaksite?
- Kõige sagedamini vastati, et „ei toetaks mingil juhul“ - 29%. Teisele kohal on tasuvuse tõestamise ja väiksema maksumuse teema.
- Võrreldes eelmise uuringuga elanike hinnangutes olulist muutust toimunud ei ole.

N=195, kes ei toeta projekti

